

yediveren

DÜŞÜNCE EDEBİYAT VE SANAT DERGİSİ

SURİYELİ MÜLTECİLERİN, *EVİ NERESİ*

SURİYELİ
MÜLTECİLERİN
EVİ NERESİ s.4

AYNUR YAVUZ

SURİYELİ
MÜLTECİLER
NE/NEYİ BEKLİYOR? s.8

MEHMET ÖZEK

DOĞU AKDENİZ'İN
ÖNEMİ s.22

ALİ HAYDAR AKSOY

EDİTÖRDEN

Geçici koruma statüsünde olan ancak herkesin mülteci olarak adlandırdığı Suriye vatandaşları ülkemizin önemli bir gerçekliği haline gelmiştir. Mültecileri anlamanın en iyi yolu, onlar hakkında öğrenebildiğimiz kadar çok şey öğrenmek ve onların hikâyelerini dinlemektir. Mültecilerin kendilerine ait hikâyeleri ve deneyimleri olan fertler olduğunu göz ardı etmemeliyiz.

Bu sayı, meskûn ülkelerde var olmak için elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışan, kendilerini anavatanlarındaymış gibi kabul eden vefalı ülkenin insicamına zarar vermeyen, aynı zamanda eski anavatanlarıyla özel bağlantılarını sürdüren ve vatanlarına her daim geri dönmeyi arzulayan dünya genelindeki milyonlarca insanın daha iyi anlaşılmasına ve bu insanlara kulak verilmesine katkı bulunur.

Selâmın Aleyküm

İÇİNDEKİLER

- 4 **SURİYELİ MÜLTECİLERİN EVİ NERESİ**
Aynur YAVUZ
- 6 **ALNIMIZA YAZILAN BAŞIMIZA GELEN**
Selman AYDEMİR
- 8 **SURİYELİ MÜLTECİLER NE/NEYİ BEKLİYOR?**
Mehmet ÖZEK
- 10 **SURİYELİ MÜLTECİLERİN ASIL YURDU NERESİ**
Yasin DAĞ
- 12 **GÖZÜNÜ KAPAT VE ANLAMAYA ÇALIŞ**
Şevket HÜNER
- 15 **BU PANTOLONU GİYECEK BİR EŞİM YOK ARTIK!**
Şehadet ÖZEK
- 18 **AŞK DUVARA YAZILIR M? - Deneme**
Hilal KELEŞ
- 20 **SAHİ NEREDE - Deneme**
Bilal BOZDAŞ
- 21 **MALCOLM X OTOBİYOGRAFİ - İnsan Hikayeleri**
Hisham AİDİ
- 22 **DOĞU AKDENİZ'İN ÖNEMİ - Makale**
Ali Haydar AKSOY
- 28 **SAF - Film Analiz**
Muhammed Harun ALTAŞ
- 30 **UMUT ÇİÇEĞİ - Şiir**
Ahmet Yasin DEMİR

SURİYELİ MÜLTECİLERİN EVİ NEREDE

“

Arapça kökenli bir sözcük olan mültecinin Türk Dil Kurumu Güncel Sözlükteki karşılığı sığınmacı olarak veriliyor. Sığınmacı sözcüğüse TDK Büyük Türkçe Sözlükte “Başka bir ülkeye veya yere sığınmış olan kişi, sığınık, mülteci; Yabancı bir ülkede iltica etmeden önce belirli bir süre kalan kimse.” şeklinde açıklanıyor. Ancak mülteci ve sığınmacı farklı anlamlara gelmektedir.

Peki mülteci nedir?

Sığınmacı kime denir?

Cenevre sözleşmesine göre, Avrupa ülkelerinde meydana gelen olaylar nedeniyle, ırkı, dini, tabiiyeti, siyasi düşüncelerinden dolayı ve savaş nedeni ile zulme uğrayacağından korkarak ikamet ettiği ülkesinin dışında bulunan oraya dönmeyen dönemeyen vatansızlar olarak tanımlanır.

Mülteci sıfatının geçerli olabilmesi için beş özelliğin var olması gerekmektedir: Sadece Avrupa'dan gelenler mülteci statüsüne sahiptir. Mülteci statüsünde söz konusu kişinin yabancı olması ve vatandaşı olduğu ülke tarafından diplomatik olarak korumaması şartı aranır.

Mültecilik bireyseldir, kitlesel olarak gelenler mülteci statüsü kazanamaz. İltica eden kişinin vatandaşı olduğu ülkede zulme uğrama riskinin haklı bir dayanağı olmak zorundadır. TDK, Mülteci sözcüğünün karşılığını sığınmacı olarak verse de her iki kelime aynı anlama gelmemektedir. Yani Avrupa'dan ülkemize sığınanlara mülteci, Suriye, Afganistan, İran, Irak gibi ülkelerden ülkemize iltica edenlere sığınmacı deniyor. İç savaş başlamadan önce 22 milyon nüfusa sahip olan Suriye'de şu an milyonlarca insan kendi topraklarında sığınmacı konumuna düşmüş ve çadırlarda çok zor şartlarda bir yaşama mahkûm olmuştur.

Pek çok insanda katliamlardan canlarını kurtarabilmek için başta Türkiye olmak üzere çevre ülkelere göç etmiş hatta ölümü göz alarak Ege ve Akdeniz'i geçerek Avrupa yollarına düşmüştür.

Suriye'de 2011 yılından beri başlayan iç savaşta 600 bin kişi hayatını kaybetti. UNICEF, iç savaşta ülkede 12 bin çocuğun öldüğünü ve yaralandığını açıklarken, 6 milyon çocuğunda insani yardıma muhtaç hale geldiğine dikkat çekti.

Ne acıdır vatansız kalmak, vatanından uzakta yaşamak, itilip kakılmak, hor görülme, istenmemek. Arafta sıkışıp kalmak. Allah (cc) kimseyi doğduğu yerden, vatanından ayırmaz. Âmin

500 bini aşkın kişi tutuklanarak cezaevine konuldu. Çok sayıda kurumun doğruladığı 2019 yılı verilerine göre, 13 bin 500 üzerinde kadın hapsedildi, hapishanelerde işkenceye maruz kaldı, tecavüze uğradı ve 7 binin üzerinde kadın hala bu hapishanelerde tutulmakta.

Milyonlarca kişi evini, toprağını, anılarını, bırakarak başka ülkelere veya güvenli bölgelere göç etmek durumunda kaldı.

Türkiye’de halen yaklaşık 3 milyon 600 bin kayıtlı Suriyeli sığınmacı ile birlikte yaşıyoruz ve görünen o ki, daha uzunca bir süre birlikte yaşamaya devam edeceğiz. Türkiye’ye gelenlerin bir kısmı belki de ülkelerine bir daha dönmeyecekler.

Bazı kesimlere göre Suriyeliler, ekme elden su gölden mantığıyla Türkiye’de rahat yaşıyor sahillerde, parklarda günlerini gün ediyorlar. Fakat Suriyeli sığınmacılar için hayat, pek çoklarının sandığı gibi güllük gülistanlık değil. Çünkü iddia edilenin aksine ne sağlık hizmetlerinden ne eğitim imkanlarından ne de hukuki düzenlemelerden yeterince faydalanabiliyorlar. Bilhassa Suriyeliler yaşadıkları kentin “getto”larına itilip yalnızlaştırılıyorlar.

İrkçi siyasilerin ve onların ardına takılan bir takım kendini bilmezlerin sosyal medya üzerinden başlattıkları kışkırtmalar ile Ülkemizde hızla yayılan Suriye düşmanlığı zaman zaman gerilimlere sebep olsa da sağ duyulu halkımız bu provokasyonlara gelmemeye özen gösteriyor.

Özellikle sokaklarda bol bol dillendirilen “niçin savaşmıyorlar kaçıyorlar sorusuna Suriyeli gencin verdiği cevap çok manidar. “Elimdeki silahı kime doğrultacağımı bilemedim, düşmanın kim

olduğunu anlayamadım” cevabını veriyor. Çünkü kendi ülkesinde hep iç içe yaşadığı, komşuluk yaptığı toplumun bir gün iç savaşla birbirine düşman kesildiği ve bu düşmanlığın vekalet savaşını körüklediği bir yerde, ne katil olmak ne de maktul olmak kolay değil.

Ülkesinde Avukat olan ama burada mesleğini yapamayan bir sığınmacıya mikrofon uzatıldığında en büyük sorunlardan birinin de “emek” sorunu diyor ve ekliyor. “Buradaki patronların ucuz iş gücü olarak Suriyelileri istihdam ettiğini daha fazla kar etmek uğruna Suriyelileri sigortasız, kayıtsız, güvencesiz çalıştırıyor. Türkiye’deki işsizliğin faturası Suriyeli mültecilere çıkartılıyor. Bunun sonucunda Türk işçiler ile Suriyeli işçiler arasında çatışmalar yaşanıyor. Suriyeli mülteciler Türkiye’deki bazı kesimin onlara karşı tutum ve davranışından kırıntı olduklarını belirtiyorlar. Vergi ödemelerine ve geçinmek için gerekli parayı bin bir emekle kazanmalarına rağmen haklarındaki asılsız iddiaların faturasının yine onlara kesildiğini” söylüyor.

Artık Türkiye’de yaşıyorlar. Siyasetin siyasetçilerin söylemlerinin merkezinde olduklarını ve bu siyasi söylemlerin hayatlarına ne kadar etki ettiğinin farkındalar.

Siyasi partilerin genel ve yerel seçimlerde “malzeme” haline getirildiklerini düşünen Suriyeli Mülteciler, çok önemli bir şey hatırlatıyorlar. “Biz ölümden, zulümden, diktatörlükten kaçtık. Lütfen bizi rahat bırakın. Ülkenizde hala seçim yapılabiliyorken demokrasinizi güçlendirmek için uğraşın. Ülkenizin, Vatandaşınızın, devletinizin kıymetini bilin. Sonra bizim gibi evsiz kalmayın. Biliyoruz misafirliğin kisası makbuldür lakin Ülkemizde ki zulüm biter bitmez Suriye’ye evimize döneceğiz.

ALNİMİZA YAZILAN BAŞİMİZA GELEN

Felaketler sonrasında dilimizde en çok dolanan kelimelerden ikisini başlık olarak seçtim. Alın yazısı denen bi şey var mı? Varsa o halde ortada bir yazı, bir yazan ve bir de üzerine yazı yazılan şey gerekir. Dilimiz bizi bir yazgının varlığına zorluyor. Böyle bir yazının olup olmadığı bahsine devam edeceğim; fakat önce televizyonlarda zihinlerimize zerk edilen bilimsel enformasyona dikkat çekmek ve kafası çalışan insanlar için ne kadar tatmin edici olup olmadığını sorgulamak istiyorum. Deprem felaketi sonrası en çok söylenen şey hareketli yer levhalarının olduğu, bunların birden kırıldığı ve yüzyıllarca biriken stres sonucunda olduğu söylemiydi. Peki şu soruyu soralım; Eğer bir stres biriktiyse bu stresin sebebi neydi? Bu soruya bilim adamları ekseriyetle “*yer levhalarının birbirlerine doğru hareket etmesi*” benzeri cevaplar veriyor. Soruyu derinleştirip; neden yeryüzü hareket eder? desek bu soruya da zorlama bir şekilde en fazla “*yerin tektonik yapısı vs*” gibi bir cevap verilecektir (o da verilirse) çünkü bunların bir kısmı teoridir. Devam ettirelim; Neden tektonik hareket olur? El cevap yok. Yani hiç kimse “*ilk hareket ettiren şeyi*” ya da “*nedenler zincirinin ilk halkasını*” deneysel olarak ya da beş duyu organına hitap edecek şekilde gösteremiyor (zaten gösteremez).

Bilim denilen şey, felsefenin derinliğine katlanamayan insanlar tarafından çıkarılan bir şeydir. Bugün bilime tapınma hali var. Ona tapanlar bu tapınmalarından ne kadar karşılık görüyorlar? Bilim nedir mevzusuna girmeden konumuza devam edelim. Dilin imkânlarına tekrar başvurarak “*başta gelmek*” ifadesine bakalım. Başka bir dilde böyle bir ifadeye rastlamak mümkün müdür bilmiyorum. Mesela İngi-

lizcede “*başıma şu olay geldi*” denmez aslında “*something happened to me*” denir. Yani “*olay oldu*” şeklinde dile getirilir. Bir olayın vuku bulmasıyla bu olayın başıma gelmesi aynı şey değildir. Çünkü bana isabet eden, dışarıdan başıma yani bana doğru gelen bir musibet var. Beni buluyor. Benim tasarladığım bir şey değil bu. Ya da benim tutup getirdiğim. Bir davetsiz misafir gibi. Bana çarpıyor. O zaman şunu her akli başında insanın kabul etmesi gerekir. Olaylar karşında ya da hayatın kendisi karşısında aciz pozisyondayız. Başımıza gelene “*gelme*” diyemiyoruz. Ancak ona katlanarak ve üstesinden gelmeye çalışarak zaman harcıyoruz. Ne kadar katlanıyoruz ya da üstesinden gelebiliyor muyuz? Ya da üstesinden geldiğimizi düşündüğümüz şey aslında üstümüzden alınan bir şey mi? Gelmesine engel olamadığımız şeyin gitmesini ne kadar sağlayabiliyoruz? Allah cc “*biz onların başına musibetler verdik ki aciziyet içinde kapımıza gelsinler*” dedikten sonra bu sorunun cevabını aramaya gerek kalmıyor. Aciziyet hali hemen herkesin büyük felaketler karşısındaki durumudur. Bunu etrafınıza bakarak çok rahat görebilirsiniz. Aciziyete düşen insan acaba ne yapıyor? Nerede teselli bulmaya koyuluyor? Kapısına gitmemizi bekleyen Rabbimiz varken biz hangi kapılara gidiyoruz? Camilerimiz ne kadar Allah cc'nin kapısı? Bu sorular zihnimizi delmeli. Bizi düşündürmeli; fakat daha düşünmeye fırsat ayırmadan televizyonlarda yardım yapma telaşı baş gösterdi. Musibeti bire bir yaşayanların durumunu bilmiyorum ama dışarıdan izleyenler açısından vaziyet enteresan. Herkesin kafasını eline alıp düşünmesi gerekirken ve “*biz nerede hata yaptık?*” ya da “*Rabbimiz*

neden böyle bir musibeti bize gönderdi?" demesi gerekirken yardım faaliyetleri ve kavgalar bir anda ortalığı kapladı. İyi ya da hayır gibi görünen şeylerle de Allah'ın rızasını gölgeleyebilirsiniz. Bunu yaptıran da şüphesiz şeytandır. Felaketler sonrasında "tövbe ya Rabbi!" naraları yoğunlaşır. Tövbe edeceğiz ama hangi günahımız için? Daha günahlarımızı itiraf etmemişiz. Biz şunu şunu yapıyoruz dememişiz. "o diri diri gömülen kıza hangi günahından ötürü bunu yaşadın diye sorulduğu bir zaman gelecek.

Başımıza gelen olaylar bize yazılmış mıdır? Yazgı denen bir şey var mıdır? Bu sorunun cevabını Kuran'dan başka bir yerde bulamayız. Şöyle bir ayeti hatırlatarak cevap aramaya çalışalım; *"Yeryüzünde vuku bulan veya başınıza gelen hiçbir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce bir kitapta yazılı olmasın. Kuşkusuz bu Allah'a göre kolaydır. Kaybettiklerinize üzülmeysiniz ve O'nun size verdikleriyle şıarmayasınız diye (böyle yapmıştır). Allah kendini beğenen, böbürlenen hiç kimseyi sevmez. (Hadid 22-23)".* Bu ayete göre başımıza gelen musibetler Allah katında yazıldıktan sonra olmaktadır. Aslında net bir cevap. Ayetin devamında da *"başınıza gelenlere üzülmeysiniz ya da size verdiklerimizle şıarmayasınız"* ifadesi yer alır. Yani bu şu demektir. Bir musibete üzülürsen bil ki bu Allah'ın bir kararıdır. O yüzden üzülme sabret. Sana verilenle şıarmıyorsan da bil ki bu da Allah'ın takdiri. Yarın elinden alınabilir. Bu ayete sarılarak düşünmemiz lazım. Bu şiddette bir deprem yaşamışsak bunu Rabbimiz takdir etti. Bu bize yazıldı. Neden böyle oldu? Başımıza gelen hayır bir şey değil belli ki. Her yıl farklı musibetler ile sınanıyoruz. Bize gelen bir kolaylık değil bir zorluk. Hatta çetin bir zorluk. Şeytan ve

dostları ise ders almalıym diye çalışıyorlar.

On ili etkileyen bir afet yaşadık. Bütün bir ülkeyi etkileyen bir musibeti yaşamayacağımızın garantisi yok. Müslüman bu dünyaya Allah'ın emirlerini uygulamak, uygulayamasa bile bunun hayali ile ve uğraşısı ile ömrünü tüketmek üzere gelmiştir. Müslümanın başkaca bir gayesi olamaz. Bu uğurda da kafirle çatışmak esas görevidir. Kafir nerede ve ne yapıyor? Biz kimiz ve ne yapıyoruz? Amerikan şirketleri ülkemizde şimdiye kadar hiç bu denli faaliyet göstermediler. Nato müttefiki olduğumuzu artık erinerek değil gururla dile getiriyoruz. Allah'ın razı geleceği bir ortamda yaşayamamak kötü bir şeydir. Yaşamamak belli sebeplerden ötürü olabilir. Düşman size galebe çalmış ve sizi sıkıştırmış olabilir. Bir fırsat kollarsınız, dua eder ve gayret gösterirsiniz ve umulur ki Allah cc bir başarıyı tekrar nasip eder. Fakat en büyük vebal insanların sözde İslam için yapıyormuş gibi kafirlerin ekmeklerine yağ sürmeleridir. Ahmaklıklarından ve dünyaya bağlılıklarından dolayı Allah düşmanlarının dümen yoluna girmeleridir. İşte bu gazabı hak etmek demektir. Hala kafirin tasarladığı ve faiz ile işleyen bir ekonomi içindeyiz; ama gelin görün ki kaç kişi bu durumdan rahatsız. Dilimizden düşürmememiz gerek mevzuların adını anmıyoruz, adını anmamamız gereken mevzuları dilimizden düşürmüyoruz.

Suriyeli Mülteciler Ne/Neyi Bekliyor?

2011'deki ayaklanmalar ve müteakip iç savaşın başlamasından on iki yıl sonra, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad hala görevinin başında. Sivillere yönelik baskıcı tutumun yanı sıra sayısız savaş suçları işledi. En az 350.000 sivil öldürüldü ve 6 milyondan fazla kişi mülteci olmak üzere ülke nüfusunun çoğunluğu yerinden edildi. Yine de mülteciler yurtdışında yeni hayatlar kurmuş olsalar bile, ev sahibi ülkeler olan Türkiye, Lübnan ve Ürdün'deki çoğu Suriyeli, farklı derecelerde ekonomik ve sosyopolitik olarak marjinalize ediliyor. Bölgedeki mülteciler için yoksulluk oranı artmakta ve kötüleşen yerel ekonomik krizlerle daha da kötüleşiyor. Esad rejiminin, yıkıcı 6 Şubat Türkiye-Suriye depremlerinin ardından hızlanan bölgesel diplomatik ilişkileri normalleştirme çabaları artıyor.

Özellikle Lübnan ve Türkiye'de, Suriyeliler hem giderek artan düşmanca siyasi parti politikalarıyla hem de büyüyen mülteci karşıtı kamuoyuyla karşı karşıya. Türkiye'nin muhalefet partileri, Suriyeli mültecileri geri göndermeyi uzun süredir gündemlerinin önemli bir bileşeni haline getiriyor ve 14 Mayıs cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesinde Suriye karşıtı duyguları körükliyor. Mesela Zafer Partisi bu politikadan besleniyor.

Ancak artan ayrımcılıkla karşı karşıya kalsa bile, Suriyeli mültecilerin önümüzdeki yıllarda Suriye'ye dönme-yi düşünmüyor. Suriyelilerin yerinden edilmesi on üçüncü yılına girerken, ev sahibi ülkeler ve sivil toplum kuruluşlarının, Orta Doğu'da Suriyeli mültecileri marjinalleştirmenin uzun vadeli

insani, kalkınma ve güvenlik sonuçlarından kaçınmak için düşünmeleri gerekiyor.

İç savaşın başlamasıyla birlikte komşu ülkeler artan şiddetten kaçan Suriyelilere kapılarını açtı. Yerel topluluklar, uluslararası aktörler ve ev sahibi hükümetler, yerlerinden edilmiş milyonlarcasının ihtiyaçlarını karşılamaya yöneldi. Lübnan hükümeti başından beri Suriyelilere karşı nispeten düşmanca davranırsa da Türkiye ve Ürdün mültecilerin işgücü piyasasına katılımını sağlamak ve hizmetleri genişletmek için girişimlerde bulundu ve Türkiye'de 200.000'den fazla mülteciye vatandaşlık verildi. Ancak bugün, Suriye'nin komşularının mültecilere yönelik çok farklı politikaları ve söylemleri var. Ortak nokta, mültecilerin ekonomik ve sosyopolitik durumunun iyiye gitmek yerine kötüleşiyor olmasıdır.

Lübnan hükümeti mültecilere yeterli düzeyde yardım elini uzatamıyor. 800.000'den fazla mülteci, Lübnan'ın kendi siyasi tikanıklıklarının ve yolsuzluğunun sonuçları yüzünden kötü durumda yaşıyor. Hükümet defalarca Suriyelileri, kitlesel olarak ülkelerine geri göndermeye çalıştı ve mülteciler, keyfi sınır dışı edilmeler ve derin sosyoekonomik dışlanma ile karşı karşıya kaldı. 2019'dan bu yana Lübnan vatandaşları hızla artan yoksullukla mücadele ederken her 10 Suriyeli mülteci-den 9'u da yoksulluk ile mücadele ediyor. Bazı mülteciler bağış için TikTok'a yöneldi.

Son olarak, Türkiye 3 milyondan fazla sığınmacıyı ağırlıyor. Suriyeli mültecileri ağırlayan Türkiye, dünyanın

en büyük mülteci barındıran ülkesidir. Recep Tayyip Erdoğan hükümeti mültecileri memnuniyetle karşıladı, sağlık ve eğitime erişim imkânı sağladı. Bununla birlikte, mülteci karşıtı duygu ve Suriyelilere yönelik siyasi retorik giderek daha fazla önem kazanmıştır. Daha kötüsü Türkiye'nin karşı karşıya olduğu salgın ve daha geniş çaplı ekonomik kriz, daha fazla mülteciyi yoksullukla karşı karşıya getirdi.

Depremler ve Türkiye seçimleri, Türkiye'deki ve bölgedeki Suriyeli mültecilerin geleceğini daha da karmaşık hale getirdi. Depremlerin ardından Türkiye'de mülteci karşıtlığı bir anda kendini gösterdi. Sosyal medyada Suriyelilerin yardımları yağmaladığına dair söylentilerin artması, toplumsal gerilimlerin artmasına yol açtı. Esad rejimi, depremleri bölgedeki ülkelerle normalleşme kampanyasını genişletmek için de kullandı. Hem hükümet hem de muhalefet, seçim kampanyaları sırasında normalleşme ve kitlesel mülteci dönüşünü vurguladı.

Suriyeliler ev sahibi ülkelerde yarı kalıcı ekonomik, sosyal ve politik bir alt sınıf haline geldiler, evlerine dönemediler ve yerinden edilmeleri sırasında artan bir dışlanmayla karşılaştılar.

Bu yaklaşımın hem Suriyeli ailelerin hem de Batılı ülkeler tarafından verilen ancak yerine getirilmeyen sözlerin yetersiz desteklenen ev sahibi toplulukların ruh sağlığı ve ekonomik gelecekleri açısından beklenmeyen sonuçları olabilir. İstikrar ve güvenlik açısından, özellikle Batılı ülkeler üç maymunu oynamazsa bir neticeye varılabilir.

Mevcut beklenti ciddi bir yeniden düşünmeyi gerektiriyor. İlk olarak, mültecilere ev sahipliği yapan ülkelere yardım ve ekonomik destek konusunda uzun vadeli yaklaşımlara tam geçiş yapılması gereklidir. Genel ekonomik büyümeyi hem ev sahibi topluluk hem de mülteci işgücü katılımını kolaylaştırmak bakımından çok önemlidir. Özellikle mülteci istihdamının yüksek olduğu sektörlerde ticari büyümeyi ve iş alanlarını genişletmeyi teşvik etmek için Batılı ülkeler tarafından Türkiye'ye ticari imtiyazların verilmesi gereklidir. İkincisi, mültecileri desteklemek için donanımlı yetkililer ve sivil toplum kuruluşlarının daha fazla katılımcı olması gerekiyor. Son olarak, geri dönmek isteyen mülteciler için kuzey Suriye'deki ekonomik, barınma ve güvenlik durumunu iyileştirmek için çok daha fazla çaba gösterilmesi gerekiyor. Kuzeybatı Suriye'de 2 milyondan fazla kişi depremlerden önce kamplarda yaşıyordu ve yıkım zaten zor olan konut durumunu daha da kötüleştirdi. Uzmanlar Suriye'nin kuzeyinde yeniden imar ve kalkınma merkezli bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiğini depremden önce bile savunuyordu.

SURİYELİ MÜLTECİLERİN ASIL YURDU NERESİ

12 yıl önce Suriye iç savaşının başlamasıyla yurtlarından edilen insanlar kendilerini daha güvende hissedecekleri yurt arayışına girdiler ve çoğunlukla Türkiye'ye sığındılar. Arap kardeşlerinden fayda görmeleri şöyle dursun onlara sınırlarını bile kapattılar.

Arka planda bazı büyük devletlerin petrol pastasından pay almak ve Türkiye'nin demografik yapısını değiştirmek istemeleri yüzünden bu savaşı başlattıkları aşikardır.

İlk başta masum gibi görünen bu insan göçü çok olumlu karşılanmış insanlarımız maddi ve manevi her türlü yardımı yapmışlardır. Ancak geçen sürenin uzaması iş gücü olarak ucuz diye kendi vatandaşlarımız yerine Suriyeli işçilerin çalıştırılması ülkemizde işsizliğin artmasına sebep olmuştur. Kötü veya oturulamayacak düzeyde evlere bile bu göç yüzünden gelen insanların oturması ile ev sahipleri de vicdanlarını kaybetmiş kendi insanına fahiş fiyatlarla ev kiralamaya başlamış mevcut kiralık ev stoğu azaldığı için ev sahiplerinin vicdanlarına kalmış bir ortam oluşturulmuştur. Kiralık dükkân konusunda da maalesef benzer durum mevcuttur. Hatta Türkçe olmayan tabelalara bile izin verilmesi birçok tartışmayı beraberinde getirdi.

Bu savaşı çıkaranların bu insanları mülteci durumuna düşürüp kapılarını kapatan Avrupalıların nihai amacı ekonomik ve siyasi olarak yaşanılmaz bir Türkiye ortamı oluşturmaktır.

Gelecekte ülkemizi işgal planları kuranların mültecileri kötü emellerine ulaşmak için kullanabileceği açıktır. Osmanlı'nın yıkılma dönemlerine baktığımızda başka milletlerin isyanlarının payını unutmamak gerekir.

Dünyayı ve ülkemizi bekleyen başka bir sorun da birilerinin millet, vatan ve devlet gibi kavramları ortadan kaldırmak istemesidir. Günümüz şartlarında tek dünya devleti kurma hayali kuranların amacı da farklı milletler arasında çeşitli bahanelerle savaş çıkarmak istemesidir. Ekonomik ve siyasi yönden devletler zor duruma düşürülüyor önceden planlı biyolojik silahlarla insanlar virüslerle öldürülüyor. Birilerinin sırf fazla nüfus var diye dünyada kaos ortamı çıkarmaya çalışması çeşitli teknolojilerle iklim krizleri çıkarmaları devletleri zor duruma düşürmüş doğal olarak dünyayı etkileyen olayların ülkemizi de etkilediği ortadadır.

Ülkemizde yaşanan depremlerin bile Haarp gibi teknolojilerle yapılmış olacağı şüphesi varken mültecilerin tesadüfen ülkemize geldikleri veya getirildiklerine inanmak mümkün gözüküyor. Değişen ve yenilenen dünya düzeninde bizim için yapılan planları bozmanın yolu sistemli olarak barış yoluyla zor kullanmadan mültecilerin ülkelerine gönderilmesi ayrıca güvenlik önlemlerini artırmak gibi çözümlerle ülkemizi bekleyen tehlikelere karşı korumak zorundayız.

Ülkemizin üzerinde oynanan kirli oyunları görmek zorundayız. Gelecekte dünyayı bekleyen su krizlerini iklim krizlerini ve çıkabilecek biyolojik ve ekonomik savaşları önceden tahmin etmezsek nüfusu olumsuz yönde etkileyen mültecilerin yükünü o zaman çok zorlanarak çekmek zorunda kalırız.

Depremlerin, yangınların ve sellerin tesadüfen olduğunu düşünmek bulunduğumuz coğrafyanın düşmanlarını ve bunların emellerini bilmemek demektir. Bütün suçu mültecilere yüklemek gibi bir niyetimiz yok ama insanları mülteci durumuna düşüren düşmanlarımızı tanımak onların oyunlarını bozmak üretimi artırmak ve barış içinde yaşamaktan başka çaremiz yok gibi görünüyor.

Gözünü Kapat ve Anlamaya Çalış

“

Sabah masamın üzerinde açık duran “Riyazü’s Salihin” adlı hadiskitabını görünce anlaşılan hanım sabah namazı sonrası okudu diye düşündüm. Okuduğu kısım “Selam” ile ilgiliydi. Ve sabah sabah sayfanın başında şu hadis ile göz göze geldim:

Ebu Umâre Bera İbni Âzib (rah) şöyle demiştir: Resûlullah (sav) bize şu yedi şeyi emretti: Hasta ziyaretini, cenazeye iştirak etmeyi, aksırana hayır dilemeyi, zayıfa yardım etmeyi, mazluma yardımcı olmayı, selâmı yaygın hale getirmeyi ve yemin edenin yemininin yerine gelmesini temin etmeyi.

(Buhârî, Mezalim 5; Müslim, Libas 3. Tirmizî, Edeb 45; Nesâî, Cenâiz 53)

Bu tip hadisler ezberlemekte en zorlandığım nakillerdir. Zira muhakkak bir maddeyi unuturum ya da bu sıralamaya riayet ederek hadisi nakledemem. Bu sefer yeni bir usul deneyeyim dedim. Gözlerimi kapattım ve hadisin yedi şartını uygulayan bir toplumun fertlerini ve yaptıklarını düşlemeye çalıştım.

Bu toplumun fertleri, kardeşlerinin hasta olduklarından haberdar olmaz “Senin için ne yapabiliriz?” babında ziyaretler zinciri başlatıyorlar. Böylece hasta veya hastanın ailesi aciz kalarak hastane köşelerinde perişan olmuyor. Aksine daima yanlarında kardeşlerini buluyorlar. Onlar kardeşlerinin yardımına koşarak Allah’tan şifa bulmasını diliyorlar. Zira kardeşlerinin bu zor durumunda yanında olmayı ihmal edip uzaktan uzağa dua etmenin sadece bir dudak tiryakiliğinden öteye gitmeyeceğini biliyorlar.

Bu toplumun fertleri, ölüm hâli kendilerine gelince bunu büyük bir tevekkül ile karşılıyorlar. Çünkü geride kalan kardeşlerinin vasiyetlerine harfiyen riayet edeceklerine ve ardında bırakacaklarına sahip çıkacaklarına güvenerek huzur içinde canlarını veriyorlar. Zira din kardeşlerinin cenaze işlerine koşturacağını, diğerlerinin evde sükûneti sağlamaya çalışacağını bazılarının ise kabri hazırlamakla uğraşacağını biliyorlar Bu toplumun fertleri, cenaze namazı ve defin işlerinde kaybetmenin hüznüyle, hüsnü şahadetlerle kardeşlerini uğurlarlar.

Sonra onlar, geride kalanlara sahip çıkmak ve bu acılı günlere rağmen hayata tutunmaları için taziye ziyaretlerine önem verirler. Ve her hangi bir durumda kardeşlerinden bahis açılırsa onu hayırla yâd ederler. O toplumun hayırlı kadınları ise kendi ev işlerinin yanında cenaze evinin işlerini de aralarında paylaşır ve o bacanın tütmesini her şeyden çok önemserler.

Bu toplumun fertleri, birbirlerinin ağızlarından çıkan bütün seslere kulak kesilirler. Hapşürmek ancak gözler kapalı yapılacak sarsıcı bir hâldir. Bu durumu atlatan kimse Allah'a hamd eder. Ve kardeşleri de onun bir zorluğu minnettarlığa dönüştürme gayretini "Yerhamükellah" diyerek desteklerler. O toplumun fertleri nezdinde "çok yaşa" mak değil kardeşçe merhametle, adaletle ve paylaşarak mümince bir hayat sürmek önemlidir. Bu yüzden onlar Rablerinin rahmetine ihtiyaçları olduklarını dile getirirken duramazlar.

Bu toplumun fertleri, kardeşlerinin herhangi bir konuda zayıf ve çaresiz kalmasıyla bir eli yağda bir eli balda yaşamayı Müslümanlıklarıyla bağdaştırmazlar. Kardeşlerinin zayıflığını kendi zayıflığı addederler. Ramazan'da başladıkları ihtiyaç sahibinin bir günlük maişetini karşılama çabalarını bütün seneye yayarlar. Kurban etleri bitince kasaptan sadece kendilerine değil kardeşlerine de et alıp götürürler. Onlar, birbirlerinin rakipleri değil eksiklerini tamamlayan candan kardeşlerdir. Bu toplumun fertleri, hayrın ve paylaşmanın en üst seviyede yaşanması için yarış halindedirler.

Bu toplumun fertleri kimsenin kimseye zulmetmesine rıza göstermezler. Zalime ve zulme ortak tavır alırlar. Zulme neden olan maddi farkların kardeşliklerinin önüne geçmesine izin vermezler. "Her koyun kendi bacağından asılır." diyen atalarının yolunu terk etmiş "Müslümanlar bir vücudun azaları gibidir" diyen Muhammed'e tabi olmuşlardır. Ve ellerinin eriştiği, güçlerin yettiği her mıntıkada zalimlere karşı mazlumların yanında mücadele etmeyi ve bu yolda şehit olmayı en büyük izzet ve şeref sayarlar.

Bu toplumun fertleri “es-Selâm” ve selâmetin biricik kaynağı olan Allah’a inanırlar. Onlar, bütün ilişkilerine “Selâmun Aleyküm” ile başlarlar. Herkesin canı, malı, ırzı diğerinin nezdinde emniyettedir. Bu yüzden kardeşlerine sırtlarını dönmekten endişe etmezler. “Ve Rahmetullahi” diyerek bu güven ortamını sürdürmenin yolunun birbirlerine merhamet ile muamele etmek olduğunu bilirler. Devamında “ve Berakâtuhu” ile birbirlerine bereket dilerler. Kardeşlerinin sahip olduklarını kıskanmazlar. “Sadece benim olsun insanlar da bana muhtaç olsun” demez ve başkalarına harcadıklarından bahsedilmesini istemezler. Zira onlar, selam üzere yaşadıkları ömürlerinin nihayetinde bütün müminlerin toplanacağı selam yurdu cennete tüm kardeşlerinin de girmesi için gayret gösterirler.

Bu toplumun fertleri, sözünde durmayı her şeyden çok önemserler. Verdikleri sözlere Allah’ın şahit olduğunu bilirler. Onların yeminleri, Allah’ı tesbih etmek, övmek ve samimiyetle zikretmek içindir. O toplumun fertleri sözünde durmayan ve bunun yanına kâr kaldığını zannedenlere mahalle baskısı uygularlar. Onlar, eğer şeytana uyup Allah’ın huzurunda ve onun ismiyle verdikleri sözlerden dönerlerse kefareti ödemeleri gerektiğini kabul ederler. Ancak ihtiyaç sahiplerinin kefaretinin üç gün oruç tutmak olduğunu bildiklerinden Kuran’ın emri üzere on ihtiyaç sahibinin günlük maişetini karşılayarak insanlarla helalleşir ve büyük bir pişmanlıkla Allah’a tövbe ederler.

“

Bu toplumun fertleri...

Bitti mi?

Yabu ne güzel insanlarmış “Bu toplumun fertleri”

Demek ki

Gözleri kapatmadan bazı şeyler görülmüyormuş!

Bu metodu bugüne kadar niye hiç denememişim ki?

Hâlbuki

Gözlerimi kapatmaktan ve karanlıktan hep korkan ben...

Körlere acılamakla haksızlık etmiş olabilir miyim?

Artık

Gözlerimi açmak istemiyorum.

Zira açınca...

Laik demokratik toplumun liberal muhafazakâr fertleriyle yaşamayı göze alamıyorum. Açmayacağım işte...

Ben artık gözü açılmamış bir sığırçık yavrusu gibi kalmak niyeti

Not; Böyle bir toplumun fertlerinden olmayı özleyen büyüklerimin ellerinden küçüklerimin gözlerinden öperim...

BU PANTOLONU GİYECEK

BİR EŞİM

YOK ARTIK!

“Suriyeliler ülkelerine gitsinler, artık onları istemiyoruz.” diyen insanların yüreklerinin neden bu kadar soğuk olduğunu düşünüyorum zaman zaman...

Belki de bizim bir türlü empati duygumuz devreye giremiyordur ya da iman ve teslimiyet konusunda içine düştüğümüz zaafiyet sebebiyledir bu halimizin izahı, bilemiyorum ama biz böyle olmamalıydık çünkü bizim adımız Müslüman.

Hem bizler doğayı, hayvanı, güneşi ve gökyüzünü seven insanlarız. Bizim yüreğimizi yumuşatmaya vesile bu kadar ayet, delil varken insanlar olarak birbirimize karşı nasıl bu kadar duyarsızlaşabiliyoruz ki?...

Yoksa biz zamanla baktığımızı Allah namına bakmıyor, okuduğumuzu Allah namına okumuyor, nefes alan ama Allah namına yaşamayı unutan kimseler mi olduk? Hem dünya geçit yerinden başka neydi ki bu kadar dünyaya bağlandık, meylettik kendi mülkümüz zannettik ve hırslandık. Kardeşlerimize karşı kapılarımızı açmamak üzere kapattık...

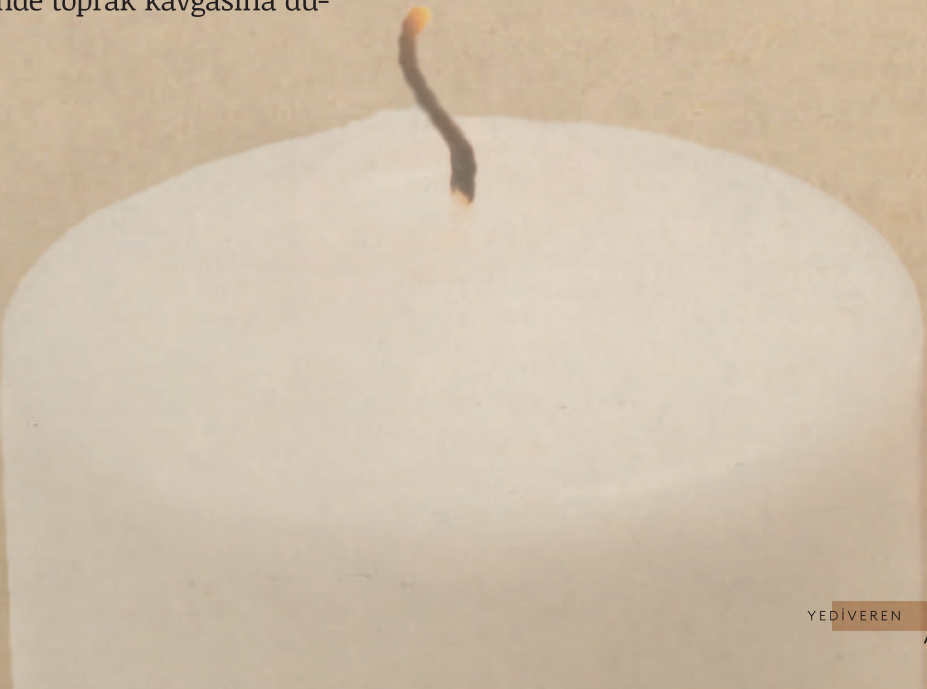
Mukaddes kitabımız Kur'an-ı Kerim'de bizleri, Ensar ve Muhacirler olarak vasıflandırmışken Allah, bize ne oluyor da Allah'ın Arz-ı üzerinde toprak kavgasına düşüyoruz.

Dünya'nın gözleri önünde zulme uğramış bu insanlara dünya sessiz kalmayı tercih etmişken bir de biz hakkımız olmadığı hâlde kapılarımızı kapatırsak hangi sıfatı kuşanmış olarak Allah'ın huzuruna varacağız?...

Kalbini kırdığımız, umutla bakan gözlerin ıslanma sebebi olduğumuz, Allah'ın bize verdiğinden infak etmediğimiz her konudan huzuru ilahide hesap vereceğimiz hakikatini ıskalamamız lazım!

Hem büyüklerimiz Kâbe'yi kır ama gönül kırma demişlerdir. Eşini, evladını, anne babasını veya herhangi bir akrabasını kaybetmiş ve bundan dolayı mahzun olmuş, yurdundan çıkarılmış, dilini bilmedikleri yerlere hicret etmek zorunda bırakılmış bu insanlara evimizi, soframızı en önemlisi gönlümüzü açmamız gerekirken; gitsinler! demek çok acımasızca değil mi sizce de?

Hem vurgulaya vurgulaya söylemek istiyorum. Bu toprakların sahibi biz değiliz. Burası dünya ve geçici bir gölgelikten ibaret bir yer.. Boyu kısa bir söğüt ağacının gölgesinde oturmak gibi gelip geçici...

Ne kadar da anlamsız bir kavganın içinde bocalıyoruz. Hem biz bu kavgada kardeşlik duygularımızı öldürürken, öbür taraftan Batı dünyası Müslüman coğrafyasını daha nasıl sömürebilirizin planlarını kuruyorlar.

Hem biz ne çabuk unuttuk elma kokusu ile gelen ölümleri, füzelerle yapılan katliamları, bombalarla yerle bir edilen Müslüman evlerini... Ve bu zulüm bitmiş değil neredeyse bütün İslam ülkeleri hâlâ bu zulmü yaşamaktalar.

Biz ne çabuk unuttuk! İnsani yardımın kardeşlerimize ulaşmasına engel olan rejim güçlerinin zulmünü... Hani binlerce insanın birkaç dönümlük arazilere hapsedildiği ve açlıkla baş başa bırakıldıkları ancak hayatta kalmaları için alimlerin “*kedi ve köpek etlerini yemelerini caiz saydığı*” birkaç yıl önceki zulmü... Sahi, biz ne ara bu kadar unutkan ve duyarsız olabildik.

Suriye’de savaş başladığı vakit biz bazı ablalarımızla STK’ların ortak yardım standında Suriyeli muhacir kardeşlerimize gıda, giyim hatta ev konusunda yardımcı olmaya çalışıyorduk. Standa gelen Suriyeli bir ablayı hiç unutmuyorum. Bir nebze de olsa yarasını sarmak adına birkaç cümlelik Arapçamla yüzü gülsün diye uğraşırken bir taraftan da kucağındaki yavrucuğuna uygun kıyafetler seçip ablaya vermeye çalışıyordum sonra kendisine uygun kıyafetler de buluvermiştim. Sevinerek almıştı çünkü elinde başka hiçbir şey yoktu. Onun gerçekten buna ihtiyacı vardı ve sonra tertemiz bir kot pantolonu ablaya uzatınca aramızda soyoebir diyalog geçti:

-Ablacığım al bunu da sevgili eşine götür o da temiz, yeni bir şeyler giysin. Bir taraftan da abla utanıpta kendini kötü hissetmesin diye gözlerine bakamıyordum. O esnada eşyaları çantaya koymaya çalışırken ablanın bir an da bana baktığını fark ettim:

-Hayrolsun ablacığım! Yoksa sevmedin mi bunları? Sevmediysen bakarız, yenilerini buluruz, dediysem de ablanın sıkıntısının bambaşka birşey olduğunu anlamıştım. Çünkü gözleri kan çanağına dönmüş vaziyette, gözyaşları yağmur damlaları gibi yanağından süzüle süzüle:

-Bunu geri al! Çünkü bu pantolonu giyecek bir eşim artık yok. Eşim savaşta şehit oldu. dedi ve gercece çok garip hisler yaşadık beraber, benim de gözlerim dolmuş ve sarılmıştıml ablaya Tevbe 40 ayetini okuya okuya.

“

لَا تَحْزَنُ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا

“Üzülme,

Allah bizimle beraberdir!”

Zira çok acı idi gördüğüm o manzara ve daha bunun gibi nice acı dolu hikayelere şahitlik etmiştik o küçücük ama insanlığa hizmet eden standlarda.. Bir baba vardı, eşi ve ve sanırım büyük çocukları şehit olmuştu. Küçücük çocukları hatta kundaktaki bebeği ile hicret etmek zorunda kalmıştı. O baba hiç konuşmuyordu ama yüz hatlarından savaşın bütün zorluğu, acısı okunuyor, kimleri kaybettiğini sormadan anlayabiliyorduk. Hem bir sürü örnek daha var hani beş yaşında yalnız başına hicret etmek zorunda kalan küçücük masum çocuklar vardı sınırı geçmeye çalışanlar arasında... Hangimiz elimizi uzatsak anne özlemi ile ellerimizi tutacak çocuklar... Görmezden gelirsek ne farkımız kalır zulüm ehlerinden...

Peygamberimiz Aleyhisselam bir hadisi şerifte:

“...Ey Allah’ın kulları, kardeş olun...” (B6076 Buhârî, Edeb, 62) diye emretmişti hani o emrin muhatapları olduğumuzu hatırlasak ve nerede bir zulüm gören varsa acısını önce biz hissetsek tıpkı ilk Müslümanlar (Ensar) gibi evimizi, yüreğimizi açsak onlara... Dünya daha yaşanılır bir yer küre olmaz mıydı hepimiz için..

Hani onlar Mekke’den hicret edenlere evlerini, sofralarını, yüreklerini açmışlardı da Allah onları şu güzel ifadelerle günümüze taşıdı:

“İman edip hicret eden ve mallarıyla canlarıyla Allah yolunda cihâd edenlerle, onlara kucak açıp yardım edenler, işte onlar gerçek mü’minlerdir. Onlar için bir bağışlanma ve kesintisi olmayan güzel ve bol bir rızık vardır.” (Enfal 74)

Evet, bugün Suriye zindanlarında nice Müslümanlara kendini ilah diye kabul ettirmek çabasında olan zalim Esed’in zulmüne karşı duyarsızlaşıp, Suriyeliler evlerine dönsünler diyemeyiz hâlâ? Çünkü bizim adımız Müslüman!

İrkçılığın her türlüşünü ayaklarımızın altına alıp ezsek ve yerin yedi kat dibine gömsek... Bir daha çıkamasa ve biz kardeş kardeş geçinsek şu üç günlük dünyada...

Hem Ensar olmanın Kur’an ve Sünnet ile bize sunduğu kazanımları göz ardı edişimiz de şeytanın hilelerinden bir hile değil midir?

Yoksa bize ne oluyor da Allah’ın emirlerinin bir kısmına uyup bir kısmını terk ediyoruz?

Bu muhasebeyi kendimize yapalım; ya hicret etmek zorunda kalanlar biz olsaydık, kardeşlerimizin; bizim için gitsinler, ülkelerine dönsünler, bunlar savaş görmüş kimseler hiç gülmemeliler gibi yersiz ama kırıcı/sarsıcı muamelelerine muhatap olsaydık razı olur muyduk?

Cevabını ben sizler adına da vermiş olayım. Hayır! Razı olmazdık. Bizlerin beklentisi de bize sahip çıkmaları yönünde olurdu.

Öyleyse kendimiz için ne istiyorsak kardeşlerimiz için de onu isteyelim. Zira Peygamberimiz aleyhi selam şöyle buyurmuştur:

“Sizden biri, kendisi için sevdiğini (istediğini, arzu ettiğini, din) kardeşi için de sevmedikçe (istemedikçe, arzu etmedikçe) gerçek îmâna eremez.” [Buhârî, Îmân 6; Müslim, Îmân 71 (45)]

Madem ki, hayat içerisinde böyle bir imtihan ile karşı karşıya kaldık o halde biz yine en iyi şekilde imtihanı vermeye ve Muhacir kardeşlerimize Allah’ın razı olacağı şekilde sahip çıkalım, onları sözlerimizle ya da bakışlarımızla incitmeyelim.

İnsan, şu hakikati göz ardı etmemelidir. “Hak talebinde bulunmadan önce Allah’ın üzerimize yüklemiş olduğu sorumluluğu bilmeli ve gereğini yapmalıyız.” Şayet herkes kendi haklarını bildiği ve savunduğu kadar -Allah’ın emri ile vuku bulan dünyayı birlikte paylaşması gerektiğini, her insanın da hakkını bilse, tanısa yeryüzünde zulüm kalmazdı. Hatta adâlet hakim olur, söz sahibi olmak sırası Müslümanlarda olurdu.

O halde insanlığın, adâletin ve merhametin tesisi için hepimiz sorumluluğumuzu bilelim ve bu minvalde tavır alalım.

Şüphesiz Cennet, inananlar ve iyilik yolunu seçenler için vaad edilmiş en güzel yurttur.

Not: Konuyu Suriyeli kardeşlerimiz bazında ele aldığımız da Müslümanlar açısından zulmün karşısında durmak, mazluma taraf olmak için din, dil, ırk ayrımı yapılamaz. Zulüm kimden yana yapılırsa yapılsın gerçekte mazlum kim ise bizim tarafımız mazlumdan yana olmalıdır. Velew ki zulmeden bir Müslüman olsun, zulme uğrayan da bir gayri müslim olsun! Selam ve dua ile...

AŞK DUVARA yazılır mı?

Taşların da bir kaderi yok mudur? Tesadüf müdür binlerce taş arasından seçilenlerin bir duvar olması. Taşları bir araya getiren duygudan bir paye almaz mı duvarlar? Kimi zaman bir babanın şefkat dolu sımsıcak elleri olmaz mı bir duvar? Kimi zaman bir annenin bakışları.

Yavrusunu korumak için. Bazen sevginin ve merhametin sevgisizliğe, merhametsizliğe karşı kaskatı ördüğü de duvardır. Kimine bir köprüdür duvarlar, aşamadığı her engeli aşmak için güçlendiği Hira'sıdır. Kimine ise zemherinin en soğuk ayıdır. Dokunmak üşütür, varlığı ür-kütür... Kimine sınırdır. Kirli düşünceleri ve kirli ayakları durduran bir sur. Belki de bir anıttır duvarlar. Bazı yerde gururun altın kanatları gibi asılıdır yerle gök arasına. Bazı yerde işkencenin, eziyetin sınır tanımaz işgallerin yüzünde yükselen utançtır.

Peki ya sevginin yazıldığı taştan kitabeler değil midir duvarlar? İnsan kalp duvarına muhabbet mürekkebiyle yazılanlar, kalpten taşığında nereye süzülür? Bin yıllık giz gibi saklanan sevgiler ve sevgililer nerede aşikâr olur? Sevginin ve hürriyetin simasını kim nerde görür duvardan gayrı?

İşte öyle bir duvardır, Burak Duvarı. Sevginin ve hürriyetin cesaret dolu anıtı. Doğumu İsrá gecesidir, makamı Mîraç. Sahibi Allah Azze ve Celle'dir. Misafiri Rasulullah a.s. Yolu sevdadır, yoldaşı Mescid- i Aksa. Muhafızı Burak'tır, cephanesi tevhid. Öyle ya o ulu geceden büyük bir nasiple şeref-lenmişti Burak Duvarı.

Gökler nazlı bir gelin gibi hazırlanıyordu yerde de düğün vardı, Aksa'nın avlusu Peygamberlerle şereflenecekti. Bu düğüne hazırlık olmaz mıydı? Gece yaklaştıkça Cebrail kokmaya başlıyordu sema. Sesler Meryem'i bir sukuta sahur yapıyordu. Vakit ilerledikçe gece en siyah elbisesini giyiyor, karanlık gözleri yutuyordu. İnsanın sevdiğine vardığı saatlerdi, mahlukatsa zikir halindeydi.

Burak Duvarının taşları da "La ilahe illallah" diyordu pamuktan yumuşak bir ahval ile. Oysa taşı bunlar pamuktan yumuşak olamaz, konuşamaz, zikredemezdi zannımızca. Halbuki "her şey O' nu zikir halindeydi. Her şeyin yüzü Rahman' a dönüktü." Bu manalı sükûneti idam eden bir kanat sesiydi. Cebrail aleyhisselam'ın kanatlarının sesi. Semanın yedinci katından Muhammedi bir muhabbet seli yağıyordu yeryüzüne. Semanın yedinci katında bir buluşma vardı. Büyük bir buluşma. Kulun Rabbi'ne, Sevenin Sevdiğine kavuştuğu en büyük buluşma. Sağnak sağnak Rahmet iniyordu yerin her karışına ve şimdi Burak Duvarı'nda bir yazı belirliyordu. Yalnız iman gözüyle görülen, mürekkebi muhabbet olan bir cümle yazılıyordu Burak Duvarı'na. Kulunun Rabbine olan muhabbeti, itaat ve teslimiyeti Kudüs semalarından Burak Duvarı'na "Keli-me-i Şehadet" olarak yazılıyordu.

Taşlar kalbine alıyor bu yazıyı, mürekkebi şerbet gibi çekiyordu içine bir nefeste. Bir koku karışıyordu Kudüs sokaklarına. Sanki Mekke Kudüs'e gelmişti. Sanki Mekke semalarından Kudüs'e bin atlı gelir gibiydi. Gökyüzü yağız bir delikanlının hızlı solukları gibi koşuyordu Burak' a yetişmek için. Burak, Efendisini Kudüs'e, tevhid yurduna götürecekti yavaş olabilir miydi?

Hız. Meryem'in iffetinde yetiştirdiği güller Efendisini bekliyordu. Hz. İsa'nın ah'ı ile inleyen çarmıh, Hz. Yahya'yı kalbinde taşıyan yaralı ağaç, Hz. Yusuf'un güzelliği, Hz. Yakub'un gözleri Efendisini bekliyordu durabilir miydi Burak..?

Perde perde açılıyordu gökler ve Efendisi artık Burak Duvarı'ndaydı... Tevhid nişanının bir duruşu vardı ki Burak Duvarı'nın karşısında. Taşların yüreği çatlıyordu bir bir. Züleyha'nın aşk ile titreyen kalbinden daha elimdi şimdi Burak Duvarı'nın hali. Gözlerinden akıyordu bütün acıları Burak Duvarı'nın. Kudüs şehri bütün hüznelerini, acılarını, yalnızlığını ve göğsüne ekilmiş binler kurşunu söküp atıyordu. Unutuyordu bütün nidalarını, susuyordu feryatları, yaraları sarılıyor, yüzünde bir tebessüm belirliyordu Allah şehrinin. Kudüs, gülüyordu. Şahlanıyor ve kapanıyordu secdeye. Burak Duvarı'nı kaplıyordu Nebevi bir heybet. Tevhidi bir duruşla meydan okuyordu dünyaya.

Efendisi ile karşı karşıya olmanın, önünde eriyerek var olmanın süruru ve Kelime-i Şehadet'in mührü ile Efendisinin sevgisini sarıyordu kalbine.

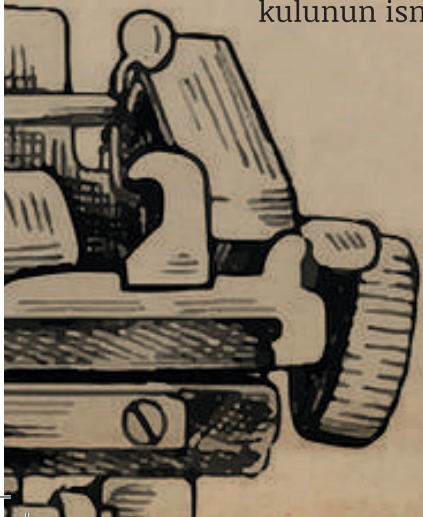
Evet, aşk duvarlara yazılır. Yazılıyordu Burak Duvarı'na Muhammedi bir kulluk sevgisi. Alemlerin Rabbi ism-i cemilinin yanına yazdırıyordu en sevdiği kulunun ismini.

İman gözüyle bakan her Müslüman gözden gönüle bir tevhid ve nübüvvet çağlayanı gibi akıyordu Burak Duvarı. Aşkın en somut haliydi artık o. Sevilenin ve sevenin mührüyle mühürlenmişti. Bu ilahi muhabbetin şehadeti ile şerefelenmişti. Efendisinin huzurunda gözü kara bir nefer olarak durmanın heyecan ve sevinciydi Burak Duvarı'nın o zamanki ahvali.

Şimdi ise.. Kıyamete dek sürecek, alevlerle dolu bir özlemin ilk anı gibidir şimdi Burak Duvarı'nın ahvali. Etrafını saran zehirli sarmaşığın zehirli dalları arasında bekler Efendisinin ümmetini. Acılarını bitirecek, hasretlerini dindirecek Tevhid duruşlu bir Müslüman'a hasret beklemektedir. Her gün, her an kalbine saplanan hançerlerin yerine Hz. Meryem'in güllerini derecek bir Müslüman'ı beklemekte... İsra ve Mirac'ın nişanını taşıyan her Müslüman'ı beklemekte.

Yeri ve göğü inletecek Kelime-i Şehadet ile oluk oluk, akın akın Müslümanları beklemekte...

S A H İ N E R D E

Üniversite hayatın çalkantılarla geçmiştir. Kah üzülmüş kah üşümüştür. Bazen cami önünde bazen fakültede dizlerin titremiştir. Ama hep kat kat artmıştır sevdan. Liseden gelen heyecanı diri tutmuşundur. Boş yere harcamamışsındır hiç nefesini. Her rüzgara kapılmamış her davaya bağrını açmamışsındır. Umudunu da hiç yitirmemiştir. Bahtiyardı arkadaşlıkların bahtı yardır davanın. Gölgeni gözleyen kişilere selamdan başka gül atmamışsındır. Sesin çok kez kısılmış sesin çokça kısıtılmıştır. Her adımda yeni kardeşlerinle tanışıp onlarla ünsiyeti artırmak için çabalamışsındır. Son kalan paranla onlara çay dahi ısmarlamışsındır. Henüz 19'unda gencecik fidanların abisi olmuşsundur. Hani her hafta onlara başka kitapla gelen abileri. Hani hafızalardan silinmeyen şiirler okuyup geceleri aydınlatan abileri.

Sahi nerdesin abi?

Şimdi evlendin. Artık işlerin var. Tamam sen de davayı omuzladın. Tamam maişet de önemliydi. Ama seninle böyle konuşmamıştık abi. Sadece birkaç üniversite anısı olarak ortamı şenlendirmek için kullanılmayacaktık. *"Heyy gidi günler biz de zamanında az koşturmadık!"* deyip aradan sıyrılmayacaktık. Yokuşlarda beraber terlemişken havasını tek atmayacaktık.

Sahi nerdesin abi?

Kampüste mi kaldı davamız. Yalnız rüzgarlar kampüste mi eserdi dağlardan. Yürüyüşler sahil kenarında bebek arabasıyla mı kalacaktı. Nerede ettiğimiz kavgalar. Yoksa yelkenler suya twetler tayma mı düştü? Hani kehtendik. Hani mağaraydı bulduğumuz her ortam. Mücadele toplantı masanında mı kaldı.

Sahi nerde mücadele abi?

Sensiz çokça toplantı yaptık. Merak etme sekreteryaya harıl harıl hesabını tutuyor. Kardeşlerimiz görevlerine sımsıkı sarıldı. Arada lafın geçiyor seni hayırla yad ediyoruz. Dergimize gönderdiğin yazıları okuyor kardeşler *"Ne adammış."* diyorlar. *"Ne adamdı hem de"* diyorum. Çilesiz olmayacaktı olmadı da. Yarasız olmayacaktı olmadı da.

Sahi nerde sözlerimiz abi?

Gece çayları.. odada.. ona ne demeli abi. Herkes gider ikimiz kalırdık. İnceden bir ezgi açar alemden aleme dolanırdık. Hayallerimizden bahsederdik abi. Söz verirdik hani. Hani çağın ölüm fermanını biz imzalardık. O duvarlar şahittir abi. Kimselerin bilmediği yollar, aleni sevdalar.

Bir de abi bir ricam var ezgilerin altına *"Özledik"* diye yorumlar atma.

Biz de özledik..

Malcolm X Otobiyografisi

“

*Ağustos 2011'de
Kahire'deki bir
kitapçı, Abbar gazetesine
şunu söylüyordu:
“Mübarek'in
devrildiği günden beri
dükkânda en çok Che
Guevara'nın ve Malcolm
X'in hatıratı satıldı.”*

Arap isyanları, altmışların ruhunu yeniden diriltti. O yılın Ocak ayında Tahrir Meydanı'nı binler işgal ettiği vakit Brüksel'den Doha'ya birçok şehirde Arapça yayın yapan radyolar saatlerce Ümmü Gülsüm çaldılar. Bu yayın, sadece duygularını aktarmak isteyen dinleyicileri telefona bağlandığı anlarda kesildi. Sonuçta ülkede sömürgelik günlerinin son bulduğu zamana geri dönmüştü. Gençlik, Batı'nın desteklediği zalim devlet sistemine karşı ayağa kalkmıştı. Bu süreçte Müslüman gençlik, kılavuzluğuna başvurmak için yüzünü Che Guevara, Frantz Fanon, Seyyid Derviş, Ali Şeriatî ve Malcolm X gibi isimlere çevirdi.

Kuzey Afrika ve Orta Doğu'da, Malcolm X'e olan ilgi demokratik açılımlar sırasında, siyasi sol harekete geçtiğinde artıyor.

Alex Haley'nin Malcolm X'in Otobiyografisi'nin, bölgenin en eski demokrasisi olan Türkiye'de olması tesadüf değil. İlk olarak Türkiye'de tercüme edildi ve Malcolm'un konuşmaları ve fikirleri üzerine lise öğrencileri için resimli bir biyografi de dahil olmak üzere çok sayıda Türkçe kitap mevcut. Otobiyografi'nin ilk Arapça çevirisi, 1996'da iktidardaki siyasi partiler ve sivil toplum için daha fazla alan sağlayarak liberalleşmeye başladığında Fas'ta yayınlandı.

2011 Arap dünyasındaki isyanlar, Malcolm X'e yeni bir ilgi dalgasını ateşledi. The Autobiography'nin yeni bir Arapça çevirisi 2011 sonlarında Kahire'de yayınlandı. Mevcut ilgi kısmen 1960'lardaki Arap soğuk savaşı ile Suudi Arabistan ve müttefikleri (Mısır ve Amerika destekli monarşiler) ile İran ve müttefikleri (Suriye, Irak ve Hizbullah) arasında arttı. Devletler ve toplumsal hareketler, Malcolm X'in mirası konusunda yoğun bir mücadele yürütüyorlar. Bilindiği üzere, Soğuk Savaş'ın zirveye ulaştığı bu dönemde birçok devlet ve hareket, onu kendi safına çekmek için uğraşmıştı. Mısır'da demokratik bir geçişin mümkün görüldüğü, ülkenin Suudi-ABD kısılcısından sıyrılabilceğinin görüldüğü bir dönemde Malcolm X'e olan ilginin artması şaşırtıcı değil. Sohbet odalarında öğrenciler şunu merak ettiler: Malcolm Müslüman Kardeşler hakkında ne düşünürdünüz?

DOĞU AKDENİZ'İN ÖNEMLİ

Doğu Akdeniz dediğimiz zaman Tunus'daki Bon Burnu ile İtalya'ya bağlı Sicilya Adası'nın batıya uzanan ucundaki Lilibeo Burnu arasında çizilen hattın doğusundaki bölgeyi kast etmekteyiz. Genelde Akdeniz özelde ise Doğu Akdeniz son yıllarda ülkemizin ve dünyanın gündemini oldukça işgal etmektedir. Bunun çeşitli sebepleri vardır. Akdeniz'in tarihi, jeopolitik ve jeostratejik konumu, uhdesinde barındırdığı medeniyetler, bünyesinde bulunan kanallar, adalar ve boğazlar, deniz ticaretinin önemi, v.b. etmenler bu durumda etkili olmuştur. Ancak tarih boyunca neredeyse bütün medeniyetler, imparatorluklar ve büyük devletler için önemli olan Akdeniz, bugün yukarıda bahsettiğimiz sebeplerin yanı sıra özellikle sahip olduğu potansiyel hidrokarbon enerji kaynakları ile gündemimizi işgal etmektedir.

Doğu Akdeniz'in Tarihine Kısa Bir Bakış

İlk olarak şunu söylemeliyiz ki, Doğu Akdeniz birçok tarihçi ve yazarın "Verimli Hilal" dedikleri bölgede yer almaktadır. Bu sebeptendir ki, tarih boyunca neredeyse bütün uygarlıkların ilk hedefi bu bölgeye hâkim olmak olmuştur. Çünkü bu coğrafyaya hâkim olmak demek, kara ve deniz yoluyla dünya ticaretini kontrol altında tutmak demektir. Doğu Akdeniz bu sebepten ötürü tarihin her döneminde Dünya'nın en önemli ve kalabalık merkezlerinden biri haline gelmiştir.

Doğu Akdeniz, Nil deltası ve Mezopotamya gibi insanlık tarihi açısından ilk yerleşim yerlerindedir. Dolayısıyla tarih boyunca büyük güçlerin çıkar çatışmalarından ötürü karşı karşıya geldikleri bir bölgedir. Nitekim Gervasi'ye göre, tarihin öğrettiği en önemli derslerden birisi, Akdeniz'i kontrol eden güçlerin Avrupa'yı, Afrika'yı ve Asya'yı kontrol edeceği, Pasifik ve Anlantik'te de büyük etkiler bırakacağıdır.

Doğu Akdeniz için şunu söylemek mümkündür, tarihin her döneminde büyük güçler bölgeye ve dolayısıyla bölgenin getirmiş olduğu ticari üstünlüğe sahip olmak için birbirleri ile mücadele etmişlerdir. Bu durum birçok imparatorluk ve büyük devletlerin Doğu Akdeniz hâkimiyeti için mücadele etmiş olduklarından da çıkartılabilmektedir. İskender'in kurduğu imparatorluk ve Bizans İmparatorluğu'nun ağırlık merkezini doğrudan Doğu Akdeniz oluşturmuştur. Antik Roma İmparatorluğu'nda ise Akdeniz için bizim deniz anlamına gelen "Mare Nostrum" ifadesi kullanılmıştır. İslamiyet'in doğuşuna kadar bölgenin hâkimi Bizans İmparatorluğu olmuştur.

Müslümanlar ilk olarak 7. yüzyılda Emevi Devleti'nin kuruluşu ile denizcilığe önem vermeye başlamıştır. Denizcilik hususundaki ilerleme sonucunda Müslümanlar kuzey sahillerinden bazıları hariç Akdeniz'e asırlarca hükmetmişlerdir.

Burada Akdeniz hâkimiyet mücadelesi açısından 12. ve 13. yüzyıllarda gerçekleşmiş olan Haçlı Seferlerine değinmek yerinde olacaktır. Haçlı Seferleri Müslüman coğrafyadaki denizcilik faaliyetlerinin aksamasına sebep olmuştur. Bu dönemde Haçlı Seferleri'nin yol açtığı denizlerdeki ilerlemenin duraklamasına rağmen Mısır, Suriye ve Memluklar Akdeniz'in doğusunda önemli bir güç olmayı sürdürebilmişlerdir.

Osmanlı İmparatorluğu dönemine baktığımız zaman şunları söylemek mümkündür, Osmanlı İmparatorluğu 15. yüzyılın sonlarından itibaren bir deniz imparatorluğu olarak gelişmeye başlamıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nda tahta geçen her padişah Akdeniz'e ve Akdeniz hâkimiyetine oldukça önem vermiştir. Nihayet Kanuni Sultan Süleyman'ın döneminde Osmanlı İmparatorluğu neredeyse Akdeniz'in tamamına hükmetmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun Akdeniz'deki üstünlüğü 17. yüzyıla kadar devam etmiş ve bu tarihten sonra denizcilikte hızla gelişen Venedikliler Akdeniz'de hâkim güç pozisyonuna gelmişlerdir. Ancak Osmanlı İmparatorluğu donanmada modernizasyonu gerçekleştirmiş ve yaklaşık yarım asır sonra Akdeniz'deki hâkimiyetine tekrar kavuşmuştur. Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğu Akdeniz'deki üstünlüğü 19. yüzyılın ortalarına kadar sürmüş, bu tarihten sonra bölgedeki üstünlüğünü kaybetmeye başlamıştır.

Doğu Akdeniz, gerek Osmanlı İmparatorluğu öncesi döneminde gerekse de Osmanlı İmparatorluğu döneminde sahip olduğu önemi Osmanlı İmparatorluğu sonrası dönemde de sürdürmüştür. Özellikle 19. yüzyılın başlarından itibaren Batı'da sanayi gelişmiştir. Bu gelişim hammadde ve enerji kaynaklarına olan ihtiyacı daha önce hiç olmadığı kadar arttırmıştır. Bu ihtiyaçtan Doğu Akdeniz bölgesi de nasibine düşen payı almıştır. Osmanlı İmparatorluğu sonrası dönemde önce İngilizler ve sonrasında Amerikalılar bölgede üstünlük kurmuşlardır. Birinci Dünya Savaşı dönemi, iki savaş arası dönem, İkinci Dünya Savaşı dönemi ve Soğuk Savaş döneminde de büyük güçler Doğu Akdeniz'de üstünlük kurma, bölgedeki enerji kaynaklarına sahip olma ve ticaret yolunu elinde tutma mücadelesine devam etmiştir. Batılı devletler açısından bu mücadelenin iktisadi tarafının yanı sıra Rusya'nın tarih boyunca sıcak denizlere inme mücadelesini engelleme motivasyonu da söz konusudur.

Doğu Akdeniz'in bu tarihi önemi son yıllarda sahip olduğu potansiyel hidrokarbon enerji kaynaklarının keşfedilmesiyle birlikte artmıştır. Özellikle 2022 yılının Şubat ayında Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlatmış olduğu harekât ile Avrupa'da yaşanan enerji sıkıntısı uluslararası arenada enerji güvenliği meselesini gündeme getirmiştir. Bu süreçle birlikte Doğu Akdeniz'in önemi geçmişe nazaran çok daha fazla artmıştır.

Doğu Akdeniz'in Önemi

Doğu Akdeniz, gerek merkezi konumu gerekse de Ortadoğu, Kafkasya ve Orta Asya'nın enerji kaynaklarının Avrupa'ya ulaşımını sağlaması bakımından tüm Akdeniz coğrafyasıyla birlikte dünya ticaretinin yaklaşık olarak üçte birini bünyesinde barındırması hasebiyle çok önemli bir kesişme noktası ve deniz ulaşım bölgesidir. Bunun yanı sıra Doğu Akdeniz, önemli miktarda potansiyel hidrokarbon enerji kaynaklarına sahiptir. Dünya rezervlerinin petrol bağlamında yüzde 48'ini, doğalgaz bağlamında yüzde 40'ını Doğu Akdeniz havzası uhdesinde barındırmaktadır. Ancak konunun ekonomik boyutu bununla sınırlı değildir. Doğu Akdeniz'in ekonomik önemi aynı zamanda enerji kaynaklarının transit geçiş güzergâhı olması ile de ilgilidir. Kısacası, konumuz açısından değerlendirsek, üzerinde durulması gereken iki temel husus, Doğu Akdeniz'in sahip olduğu hidrokarbon enerji kaynakları ve enerji kaynaklarının taşınmasında sahip olduğu merkezi konumdur.

İlk olarak, Doğu Akdeniz'de var olan hidrokarbon enerji kaynakları tartışmalarına, bu enerjinin miktarına ve ekonomik değerine değineceğiz. Doğu Akdeniz'de ilk deniz hidrokarbon keşfi Phillips Petroleum tarafından Mısır açıklarında sığ denizde Abu Qir 1 NFW kuyusunda gerçekleştirilmiştir. Bu keşiften sonra 2000'li yıllara kadar havzanın önemini ortaya koyacak başka bir keşif sağlanmamıştır. Doğu Akdeniz, Türk sondaj tarihi açısından da önemlidir. İlk sondaj faaliyeti 1889 yılında İskenderun/Çengen bölgesinde gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyet çerçevesinde açılan 15 sığ petrol kuyusundan da sonuç alınmamıştır. Cumhuriyet dönemine geldiğimizde yine ilk deniz sondajı faaliyeti Akdeniz'de yapılmıştır. Seyhan-1 ismiyle yapılan bu deniz sondajı faaliyetinden de sonuç alınmamıştır.

ABD Jeolojik Araştırmalar Merkezi tarafından 8 Nisan 2010 tarihinde yayımlanan raporda Levant Havzası'nda -Kıbrıs, Lübnan, Suriye ve İsrail arasında kalan bölge- 3,45 trilyon metreküp (122 trilyon kübik feetlik) doğalgaz ve 1,7 milyar varil petrol var olduğunun tahmin edildiği yer almaktadır. Aynı Araştırma Merkezi'ne göre, Nil Delta Havzası'nda yaklaşık 1,8 milyar varil petrol rezervi, Kıbrıs Adası'nın çevresinde ise 8 milyar varil petrol rezervi ve Herodot Bölgesi'nde -Girit'in güney ve güneydoğusundaki alan- biri 1,5 diğeri 2 trilyon metreküp olmak üzere toplam 3,5 trilyon metreküplük doğalgaz rezervi bulunmaktadır. Sadece Kıbrıs Adası çevresinde var olduğu söylenen 8 milyar varil petrol rezervinin yaklaşık değeri 400 milyar dolar civarındadır.

Sadece kendi bölgesinde keşfedilmiş bu enerji kaynaklarının değil çevre bölgelerde var olan enerji kaynaklarının da Avrupa ve dünya pazarına taşınması açısından Doğu Akdeniz bölgesi kilit rol taşımaktadır. Bu noktada enerji güvenliği meselesi karşımıza çıkmaktadır. Enerji arzının makul fiyatlarla yapılabilmesi ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için kıyıdaş ülkelerin ihtilafları çözmesi elzemdir. Dolayısıyla bölge günümüzde enerjinin silah olarak kullanılması ve enerji fiyatlarındaki spekülasyon hareketlerin engellenmesi hususunda da oldukça önemlidir.

Enerjinin makul fiyatlarla arz edilebilmesinin yolu kıyıdaş ülkelerin bir uzlaşmaya varıp keşif, sondaj ve nakil hususlarındaki maliyeti minimize etmelerine bağlıdır. Aksi takdirde bölgede her ülke kendi başına hareket edecek veya kutuplaşmalar gerçekleşecektir. Bunun sonucunda da zorlama yöntemlerle enerji arzı yapılacak, bu durumda da maliyet oldukça artacak ve enerji arzındaki makul fiyatların yakalanması imkânsız hale gelecektir.

Kıyıdaş ülkelerin uzlaşmaya varması enerji arzının güvenliği açısından da oldukça elzemdir. Enerji arzında iki yöntem bulunmaktadır. Yöntemlerden birincisi, günümüzde büyük oranda kullanılan, enerji kaynaklarının boru hatları vasıtasıyla nakledilmesi yöntemidir. İkincisi ise, doğalgaz özelinde, LNG denen sıvılaştırılmış doğalgazın ve petrolün deniz yolu vasıtasıyla nakledilmesi yöntemidir. Boru hatları vasıtasıyla enerji nakli için de, deniz yolu ile enerji nakli için de bölgede kronik sorunların, Filistin meselesi, Suriye savaşı, Arap Baharı gibi, çözülmesi oldukça elzemdir. Bunun yanı sıra bölgedeki kaçak göçmen sorunu kontrol altına alınmalı ve terör tehdidi bitirilmelidir. Kısacası deniz güvenliği ve genel manada güvenlik ve huzur tesis edilmelidir. Kazan-kazan ilişkisi içerisinde en makul, bütün kıyıdaş devletlerin karını maksimize eden ve uluslararası deniz hukukuna uygun bir yöntem izlenmelidir.

Doğu Akdeniz’de ekonomik çıkar sadece hidrokarbon enerji kaynaklarına sahip olmak veya enerjinin arz güzergâhında olmakla sınırlı değildir. Ayrıca bu rezervlerin araştırılması, işletilmesi, çıkartılması, taşınması ve depolanması hususları da ekonomik değere sahiptir. Çünkü bu nokta birçok sektörün işbirliğini gerekli kılan başlı başına bir ekonomi halini almıştır. Bu sebeptendir ki, bölge ile sadece kıyıdaş ülkeler değil büyük güçlerde oldukça ilgilidir.

Doğu Akdeniz, tarihte ve günümüzde en önemli ve en kalabalık coğrafyalardan birisi olma özelliğine sahiptir. Bunun en büyük delili ise tarihin her döneminde büyük devletlerin, uygarlıkların ve imparatorlukların bölge hâkimiyeti için güç mücadelesine girmiş olmalarıdır. Bu durum özellikle Sanayi Devrimi'nden sonra Batı'nın hammadde ve enerji ihtiyacına olan bağımlılığının artmasıyla daha belirgin duruma gelmiştir.

Tarih boyunca olduğu gibi günümüzde de Doğu Akdeniz sadece kıyıdaş devletlerin değil büyük güçlerinde ilgi odağındadır. Bu durumda en büyük etki sahip olduğu potansiyel hidrokarbon enerji kaynağıdır. Özellikle 2014'te Kırım işgali ile başlayan, 2022 Şubat'ında doğrudan Ukrayna'ya karşı gerçekleşen Rus harekâtları Doğu Akdeniz'in önemini daha da arttırmıştır.

Bölge ülkeleri de enerji kaynaklarının ekonomik getirisini göz önünde bulundurarak bölgede etkinliğini arttırmak ve pastadan alacakları payı maksimuma çıkartmak için politikalar geliştirmişlerdir. Bu bağlamda GKRY-İsrail, GKRY-Mısır ve GKRY-Lübnan arasında ve Türkiye-KKTC ve Türkiye-Libya arasında deniz yetki alanlarının belirlenmesine dair antlaşmalar yapılmıştır. Özellikle GKRY, İsrail ve Türkiye bölgede arama ve sondaj faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Türkiye son yıllarda arama ve sondaj faaliyetleri için bir filo kurmuş ve bu faaliyetleri bizzat kendi imkânlarıyla gerçekleştirmeye başlamıştır. GKRY ise 2000'li yılların başından itibaren kendisine ait gördüğü deniz yetki alanlarını parsellere ayırmak suretiyle arama ve sondaj faaliyetleri için uluslararası ihaleler yapmaktadır. Yunanistan, Mısır, Libya ve diğer kıyıdaş ülkelerde çeşitli faaliyetlerle bölgede üstünlük sağlama gayret etmektedirler.

MUHAMMED HARUN ALTAŞ

FİLM ANALİZ

Official Selection
tiff
Toronto International
Film Festival 2018

SAADET İŞİL AKSOY

EROL AFŞİN

It's not the city
that's transforming.
It's us.

SAF

written & directed by ALİ VATANSEVER

TERMINAL FILM PRODUCTION IN CO PRODUCTION WITH 2PILOTS FILM AND 4 PROOF FILM "SAF" CAST: SAADET İŞİL AKSOY, EROL AFŞİN, ONUR BULDU,
ÖMÜR PUTGÜL, KIDA KHODR, RAMADAN, MIHAELA TROFIMOV, ART DIRECTOR: YUNUS EMRE YURTSEVEN, MERAL EFE YURTSEVEN,
COSTUME: YASEMİN KÜZEY ÇEVİK, MAKE-UP AND HAIR: ZÜLEYHA ÖZBEK, CASTING: SAFAK BİNAZ, SOUND: VOLKAN ÖZBEK, TRICK: ATES, GHAFFER, MEHMET UĞUŞ,
PRODUCTION MANAGER: AZAT YEŞİLBAŞ, SOUND DESIGNER: ALEXANDRU DUMITRU, COMPOSER: JÖRG FRIESENHOFF, STORIES BY: ETHEM HELVACIOĞLU, EDITING: EVREN LUS,
DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY: TUDOR VLADIMIR PANDURU, CO-PRODUCERS: HARRY FLOTT, JÖRG STEPMANN, ANA MARIA ANTOCI,
PRODUCERS: SELİN VATANSEVER, TEZCAN OVA, ÖZDEN, WRITTEN AND DIRECTED BY: ALİ VATANSEVER

Terminal

2PILOTS

4 PROOF FILM

ANAP

Stema

euriffes

ANAP

Film und Medien
Stiftung NRW

Zerith

color

daire

FILM
KAT
MEN

diage
FILM

S A F

Film, İstanbul'un en dikkat çekici kentsel dönüşüm mekanlarından Fikirtepe'de bir gecekonduya yaşayan Kâmil ve Remziye çiftini alıyor merkezine. Fikirtepe'de bir gecekonduya yaşayan genç evli bir çiftin kentsel dönüşüm, emek ve göçmenlik temaları üzerinden "dönüşen" hayatlarını konu ediyor. Daha açılış sahnesinde bir inşaatın önünde iş için sırada bekleyen insanlar görüyoruz ve ilk dakikada Suriyeli bir işçi diğerleri tarafından "Ekmeklerini çalmakla" suçlanarak refüze ediliyor. Bu duruma müdahale eden Kâmil, yaşananları kaldıramayarak orayı terk ediyor. Ancak kader onu dönüp dolaşıp Suriyeli bir işçinin yerine geçmek zorunda bırakıyor, üstelik yerine geçtiği işçinin ücretini aldığı için yerli işçilerin de gazap oklarını üstüne çekiyor. Diğer yandan yaşadıkları gecekonduyu dönüşüme verip vermeme konusunda genç çiftin kendi aralarında ve mahalle sakinleriyle yaptıkları toplantıda yaşananlara tanıklık ediyoruz.

İki perde olarak tasarlanan filmin ilk perdesinde Kâmil, hikâyenin 'saf' tarafını temsil ederken; zengin bir kadının evine temizliğe giden Remziye'yi hem aynı evde birlikte çalıştığı çocuk bakıcısı Romanyalı kadına hem de gecekonduya kurtulmaya dair planları düşünüldüğünde 'çıkarıcı' olarak görmek mümkün.

"Saf", hem göçmenlerin Türkiye'deki iş süreçlerine katılımının sonuçlarını işverenlerin bu etnik çatışmadan nasıl yararlandıklarını, kentsel dönüşümün fırsat/felaket sarmalında insanların hayatını nasıl değiştirdiğini anlatarak belli bir oranda ortaya koymayı başarıyor. Filmin ilk sahnesinde şantiye önündeki iş bulma sırasında Suriyeli birine yapılan fiziksel bir saldırı da ayrıca hassas bir konuya işaret etmektedir. Filmin alegorik kırılma noktalarından biri Kâmil ve Remziye'nin evinin yanındaki bahçedeki sebzelerin kuruması. Burada "topraktan uzaklaşma ve şehirli olma" gibi fikirler öne çıkarılmış.

UMUT ÇİÇEĞİ

Dinle beni
Ben mülteciyim,
Suçum hayal kurmak olsa gerek,
Yahut korunmak kurşun yağmurundan
Sığınacak bir yer kaldı mı,
Bir gemi ya da bir liman
Kapılar çarpılınca yüzümüze
Gururumuz oldu yerle yeksan
Üzerimizde gezinirdi aşağılık bakışlar
Yine de kahramanıydık evlatlarımızın
Büyüttükdük hülyalarda umut çiçeğini
Ayrı kalmanın acısı yaksa da bir yandan
Durmaksızın kanayan yaramızdı vatan

33 Diyar Tantuni

Tantuni

0543 336 38 33

Diyar Tantuni

**Et Dürüm
Tantuni**

**Ekmek Arası
Et Tantuni**

**Yoğurtlu
Tantuni**

**Ekmek Arası
Tavuk Tantuni**

**Tavuk Dürüm
Tantuni**

0543 336 38 33

İncirtepe Mahallesi Atalay Caddesi No: 1/1 Esenyurt - İSTANBUL

SURİYELİ MÜLTECİLERİN, *EVİ NEDESİ*

ISSN 2757-5535

9 772757 553009